

Een voorzitter tussen de schakers

(Foto: Bas Beekhuizen)

Er is geen betere plek om de nieuwe KNSB voorzitter, Marleen van Amerongen, te ontmoeten dan op het Max Euweplein in Amsterdam. Voordat het gesprek begint kan ze niet nalaten zich tussen de schakers te begeven en de schaakstelling op het grote bord te bekijken – ‘welke opening was dit?’. Snel verstuurt ze met haar mobiel een tweet met foto van het openbare schaakbord: ‘Dit wil ik ook in 040! @gem-Eindhoven’. Het antwoord van die gemeente op twitter volgt razendsnel en klinkt veelbelovend. Foto’s nemen doen we naast het beeld van haar jeugdheld Max Euwe, en, met gevoel voor ironie, op de Hein Donnerbrug. Grappend merkt ze op dat Donner waarschijnlijk zou zeggen dat ‘vrouwen best kunnen besturen, maar alleen niet kunnen schaken’.

Je bent de eerste vrouwelijke voorzitter van de KNSB en je hebt de afgelopen maand al heel wat interviews gegeven voor Radio 1, Omroep Brabant, de Telegraaf en allerlei andere media...

Ja, er zijn sowieso heel weinig vrouwelijke bestuurders in de sportwereld. Slechts drie sportbonden kennen een vrouw als voorzitter op dit moment, en dus is het afwijkend en krijgt snel aandacht. Dat middel zet ik graag in voor het schaken, maar daar moet het natuurlijk niet over gaan.

Je moeder was voorzitter van een grote schaakvereniging (SMB Nijmegen). Heb je het besturen van huis uit meegekregen?

Een beetje, maar het ging mijn moeder zeker ook om de sfeer. Clubgevoel en persoonlijke aandacht kunnen veel doen voor een schaakvereniging. Zelfs bij een bond, waar het misschien wat zakelijker toe gaat, blijft het mensenwerk. De schaak-

wereld draait natuurlijk op al die vrijwilligers die zich inzetten voor het schaken. Los van alle mediabelangstelling heb ik het 125-jarig bestaan van ASV bezocht, dat gevierd werd samen met het 70-jarig jubileum van de OSBO. Ook bij die vereniging zie je veel aandacht voor de menselijke kant.

In het Radio 1 interview heb je als doelstelling genoemd dat in 2020 alle kinderen in Nederland in aanraking komen met schaken. Is dat realistisch?

Het is belangrijk om met grote dromen te beginnen. Dromen brengen mensen in beweging, beleidsplannen niet. ‘In 2020 leren alle kinderen schaken’ spreekt tot de verbeelding, en daardoor ontstaat een gesprek. We kunnen niet alle kinderen opleiden tot schakers, maar je kunt ze wel leren schaken. Natuurlijk zou het mooi zijn als schaken in het curriculum komt, maar dat hoeft niet, het kan ook anders. Maar goed, stel dat in groep 4 alle kinderen schaakles

krijgen (bijvoorbeeld met een app of programma) en dat kost 5 euro per kind. Dan gaat het om 200.000 kinderen en een budget van 1 miljoen euro. Dat is veel geld, maar niet onmogelijk als je het opknijpt en goede partners vindt.

Men heeft het idee dat je ‘slim’ moet zijn voor schaken, maar het heeft vooral ook iets heel ‘magisch’ en die lol gun je toch alle kinderen? Bovendien, als schaken verankerd wordt in de maatschappij, helpt die vanzelfsprekendheid bij het imago, verenigingsgroei en bij het organiseren van evenementen. Iedereen wordt er toch blij van wanneer schaken een andere positie krijgt in de maatschappij?

Zelf heb ik veel gehad aan schaken. Ik was als kind best druk, noem het enthousiast en vond veel leuk. Ik moest echt leren ‘op mijn handen te gaan zitten’. Eerst nadenken, en volgens een plan, is een heel nuttige houding voor de rest van je leven. Ik vlieg een complex probleem nog steeds aan door

te denken in een boomstructuur, door te denken in verschillende scenario’s. Dankzij schaken leer je onder andere vooruit denken en werken naar een duidelijk einddoel.

Heb je zelf jong schaken geleerd?

Ik was vier jaar toen ik de regels leerde van mijn broer, maar ik mocht pas op mijn zevende naar de schaakclub. De jeugdafdeling van SMB begon op vrijdagavond pas om 19.00 uur. Het was een leuke combinatie van schaken en voetballen tussendoor, en laat opblijven natuurlijk. Vanaf mijn negende speelde ik mee op het NK tot en met 13 jaar, en vanaf dat moment heb ik steeds aan NK’s meegedaan.

Wat waren de hoogtepunten?

Ik vond de centrale jeugdtrainingen in Sint-Michielsgestel en op Papendal altijd erg leuk, en de uitzendingen natuurlijk. Trainingen kreeg ik van Rob Brunia, Cor van Wijgerden, Herman Grooten en individueel van Friso Nijboer. Sportief gezien was ik er trots op dat ik in het ene jaar Nederlands Kampioen tot en met 13 jaar werd, om het jaar erop Nederlands Kampioen tot en met 16 jaar te worden. Mijn beste resultaten waren waarschijnlijk een derde plaats op een EJK, en een vijfde plaats op een WJK. Op het WK - ik was toen 17 jaar en ging studeren - merkte ik uiteindelijk dat ik niet bereid was alles opzij te zetten voor het schaken, zoals andere deelnemers, voornamelijk uit de Oost Europese landen. De wereld was groot, ik had meer interesses en als ik iets doe, wil ik het goed doen. Daarna heb ik het schaken langzaam afgebouwd. Jammer eigenlijk, want ik zie dat meer mensen ineens uit beeld verdwijnen en dan jaren later weer opdruken. Die moeten we toch ook kunnen vasthouden?

Je had als meisje Max Euwe als sportheld?

Zeker, een Nederlander die wereldkampioen was geweest dat sprak tot de verbeelding, maar eerlijk gezegd vond ik de boeken van Euwe ook geweldig. Van sommige van zijn boeken leerde ik – samen met mijn broer Arjen - nog meer dan van de trainingen. *Oordeel en Plan* bijvoorbeeld, was voor mij heel inzichtelijk. Ik was meer een tactische speler, en door de heldere manier van uitleggen ging ik ook strategischer denken.

Euwe was ook een bestuurder natuurlijk, ben je daarom voorzitter van de KNSB geworden?

Ja (lachend), dit was de enige manier voor mij om in hetzelfde rijtje terecht te komen als Euwe! Ik heb eerst bij Unilever gewerkt en was daarna manager commerciële zaken van het Parktheater in Eindhoven. Ik heb net

(Foto: Bas Beekhuizen)

een sabbatical achter de rug, waar ik tot de conclusie kwam dat ik aan iets nieuws wilde bouwen. De KNSB staat er nu financieel gezond voor, maar de laatste jaren is veel de kaasschaafmethode toegepast om alle eindjes bij elkaar te knopen. Financiën moeten op orde zijn, maar zitten dromen en plannen soms echt in de weg. Dat biedt geen oplossing voor de toekomst. We moeten ons weer gaan richten op groei. We gaan natuurlijk niet opeens heel veel meer leden krijgen als schaakbond, maar er zijn ook andere manieren om je aan de KNSB te verbinden en misschien moeten we ook nog eens nadenken over de definitie van ‘leden’. Belangrijk is dat schaken positief in het nieuws komt en dan ontstaan er vanzelf mooie dingen. We moeten samen heel Nederland aan het schaken krijgen.

Je bent inderdaad niet de enige nieuwe KNSB-bestuurder. Kun je daar iets meer over zeggen?

Na het aftreden van Eddy Schuyer (voorzitter) en Michiel Bosman (penningmeester), zullen ook Dharma Tjiam (jeugdschaak) en Patrick Bernart (sponsoring en marketing) vertrekken. Dat is heel jammer, maar dat betekent ook dat we op zoek moesten naar

veel nieuwe bestuursleden. We zijn op zoek gegaan naar mensen die gewend zijn in deze hectische tijd om kansen te zien en verbinding op te zoeken. Een team mensen dat durft te dromen, maar wel met beide benen op de grond staat en ervaring heeft in het ‘bouwen’. Aart Baas is onze nieuwe penningmeester en zelf ondernemer. Frank Lommers, verantwoordelijk voor kader, heeft veel ervaring in het onderwijs en onderneemt ook. Eugène Rebers willen we voor november voordragen voor de functie topschaak en is een expert op gebied van besturen, en van het huidige bestuur maken Jan Stomphorst (regionale bonden) en Jan-Peter Wissink (ICT) het team voor nu compleet. Plan is om als bestuur zichtbaar te zijn en de dialoog met de leden op te zoeken. We zullen ook vast wel eens in teamverband op een toernooi verschijnen! Uiteindelijk zijn we een vereniging en zullen we het echt samen moeten doen. Ik wil dan ook graag afsluiten met een oproep dat alle hulp welkom is, en dat iedereen die een goed idee heeft dat graag aan ons kan doorgeven!

Heeft u een goed idee? Stuur een e-mail aan bondsureau@schaakbond.nl